ТЭМА: Нарматыўныя прававыя асновы дзейнасці настаўніка-дэфектолага

Пытанні лекцыі:

1. Прававыя асновы дзейнасці настаўніка-дэфектолага: міжнародныя і дзяржаўныя прававыя акты.
2. Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адукацыі - асноўны дакумент, які рэгламентуе дзейнасць педагога сістэмы спецыяльнай адукацыі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Пытанне 1. Прававыя асновы дзейнасці настаўніка-дэфектолага: міжнародныя і дзяржаўныя прававыя акты.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Імплементацыя (міжнароднага права) - фактычнае ажыццяўленне міжнародных абавязацельстваў на ўнутрыдзяржаўным узроўні шляхам трансфармацыі міжнародна-прававых нормаў у нацыянальныя законы і падзаконныя акты.

Ратыфікацыя - працэс надання юрыдычнай сілы дакумента (напрыклад, дамовы) шляхам зацвярджэння яго адпаведным органам кожным з бакоў. Да ратыфікацыі такі дакумент, як правіла, не мае юрыдычнай сілы і не абавязковы.

У шэрагу дзяржаў ратыфікаваныя міжнародныя дагаворы аўтаматычна становяцца часткай нацыянальнага заканадаўства.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Індывідуальныя адукацыйныя патрэбы асобы

- патрэбы ў паўнацэнным і разнастайным асобасным станаўленні і развіцці - з улікам індывідуальных схільнасцей, інтарэсаў, матываў і здольнасцяў;
- патрэбы ў арганічным ўваходжанні асобы ў сацыяльнае асяроддзе і плённым удзеле ў жыцці грамадства;
- патрэбы ў развіцці ў асобы ўніверсальных працоўных і практычных уменняў, гатоўнасці да выбару прафесіі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Міжнародныя нарматыўныя прававыя дакументы

ААН

Усеагульная дэкларацыя правоў чалавека (1948)	• роўнасць усіх людзей «у сваю годнасць і правах" (права на сацыяльнае забеспячэнне і на ажыццяўленне неабходных для вольнага развіцця асобы правоў у эканамічнай, сацыяльнай і культурнай галінах, права на адукацыю)
Канвенцыя аб барацьбе з дыскрымінацыяй у галіне адукацыі (1960)	• правы дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця на адукацыю ў спецыяльных навучальных установах і ў звычайных школах сярод аднагодкаў у залежнасці ад іх магчымасцяў.
Дэкларацыя аб правах разумова адсталых асоб (1971)	• права на належнае медыцынскае абслугоўванне і лячэнне; права на адукацыю, аднаўленне працаздольнасці і заступніцтва; права на матэрыяльнае забеспячэнне і на здавальняючы жыццёвы ўзровень; права на абарону ад эксплуатацыі, злоўжыванняў і прыніжальнага абыходжання; па магчымасці права жыць у коле сваёй сям'і і інш.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Міжнародныя нарматыўныя прававыя дакументы

ААН

Дэкларацыя аб правах інвалідаў (1975)	• права інвалідаў на павагу іх чалавечай годнасці; • на асноўныя правы суграмадзян іх узросту, якімі б ні былі паходжанне, характар і сур'ёзнасць іх недахопаў; • права на медыцынскае лячэнне, аднаўленне здароўя і становішча ў грамадстве; • права на адукацыю, рамесную прафесійную падрыхтоўку, права на атрыманне ў адпаведнасці са сваімі магчымасцямі і захаванне за сабой працоўнага месца; • права жыць у коле сваёй сям'і ці ва ўмовах, спрыяльных для іх, удзельнічаць ва ўсіх відах грамадскай дзейнасці і вольнага часу, карыстацца кваліфікаванай юрыдычнай дапамогай.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Міжнародныя нарматыўныя прававыя дакументы ААН

Канвенцыя аб правах дзіцяці (1989)

- вызначаны пералік правоў дзяцей і абавязкі дзяржавы па абароне і дапамоге;
- замацаваны правы такіх дзяцей на адпаведны ўзровень медыцынскага абслугоўвання

Рэспубліка Беларусь далучылася да Канвенцыі аб правах дзіцяці летам 1990 года

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Міжнародныя нарматыўныя прававыя дакументы ААН

Стандартныя правілы забеспячэння роўных магчымасцяў для інвалідаў (1993)

- які сцвярджаюць маральныя і палітычныя абавязацельства дзяржавы ў дачыненні да забеспячэння роўнасці і магчымасцяў для інвалідаў

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Міжнародныя нарматыўныя прававыя дакументы

Саламанская дэкларацыя аб прынцыпе, палітыцы і практычных дзеяннях у сферы адукацыі асоб з асаблівымі патрэбамі

(1994)

- кожнае дзіця мае права на адукацыю і павінна мець права атрымліваць і падтрымліваць прымальны ўзровень ведаў;
- кожнае дзіця мае ўнікальныя асаблівасці, інтарэсы, здольнасці і навучальныя патрэбы;
- неабходна распрацоўваць сістэмы адукацыі і выконваць адукацыйныя праграмы такім чынам, каб прымаць пад увагу шырокую разнастайнасць гэтых патрэбаў і магчымасцяў;
- асобы, якія маюць асаблівыя патрэбы ў галіне адукацыі, павінны мець доступ да атрымання адукацыі ў звычайных школах, якія павінны ствараць ім умовы на аснове педагагічных падыходаў, арыентаваных, у першую чаргу на дзяцей, з мэтай задавальнення гэтых патрэб.
- Школы з такой інклюзіўнай арыентацыяй з'яўляюцца найлепшым сродкам барацьбы з дыскрымінацыйнымі поглядамі, стварэння спрыяльнай атмасферы ў соцыуме, пабудовы інклюзіўнага грамадства і забеспячэння адукацыі для ўсіх.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Міжнародныя нарматыўныя прававыя дакументы ААН

Канвенцыя аб правах інвалідаў

(прынятая Генеральнай Асамблеяй ААН

13 снежня 2006 года і якая ўступіла ў сілу 3 мая 2008 года)

- сфармуляваны сацыяльны падыход да разумення інваліднасці: «інваліднасць з'яўляецца вынікам ўзаемадзеяння, якое ўзнікае паміж маючымі парушэнні здароўя людзьмі і срэдавымі бар'ерамі».

Да 2011 г. Канвенцыю падпісалі 148 дзяржаў - членаў ААН, у тым ліку і РФ, якая ў 2012 годзе яе ратыфікавала. Рэспубліка Беларусь ратыфікавала Канвенцыю ў 2016 годзе.

У адрозненні ад дэкларацыі, канвенцыя - гэта дакумент «строгага дзеяння», які патрабуе выканання дзяржавамі-удзельнікамі ўзятых на сябе абавязацельстваў. Канвенцыя аб правах інвалідаў зафіксавала вынік гістарычнага развіцця міжнароднага права ў галіне адукацыі: ад 1948 года да 2006: ад заявы ў Сусветнай дэкларацыі аб праве кожнага чалавека на адукацыю - да абавязацельстваў рэалізоўваць гэта права пасродкам інклюзіўнай адукацыі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Нацыянальныя нарматыўныя прававыя дакументы

Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь

(15 марта 1994 г.)

- Абвяшчае чалавека, яго правы, свабоду і гарантыі іх рэалізацыі ў якасці вышэйшай каштоўнасці і мэты грамадства і дзяржавы

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Закон Рэспублікі Беларусь «Аб правах дзіцяці» (1993)

- Пазначае пазіцыі грамадства і дзяржавы ў адносінах да дзяцей з паруўэннямі, іх права на адукацыю (у тым ліку прафесійную), пражыванне ў сям'і, медыцынскае абслугоўванне і інш.

Пытанне 2. Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адукацыі - асноўны дакумент, які рэгламентуе дзейнасць педагога сістэмы спецыяльнай адукацыі.

Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адукацыі ўступіў у сілу 01. 09.2011.

Адукацыя падзяляецца на асноўную, дадатковую і спецыяльную.

Спецыяльную адукацыю - навучанне і выхаванне навучэнцаў, якія з'яўляюцца асобамі з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця, праз рэалізацыю адукацыйных праграм спецыяльнай адукацыі на ўзроўнях дашкольнай, агульнай сярэдняй адукацыі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адукацыі вызначае і рэгламентуе:

- прававыя, эканамічныя, сацыяльныя і арганізацыйныя асновы спецыяльнай адукацыі;
- магчымасці і ўмовы атрымання адукацыі асобамі з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Прававыя гарантыі для навучэнцаў з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця:

- стварэнне спецыяльных умоў для атрымання адукацыі з улікам асаблівасцей псіхафізічнага развіцця;
- бясплатнае псіхолага-медыка-педагагічнае абследаванне, якое праводзіцца ў дзяржаўных цэнтрах карэкцыйна-развіваючага навучання і рэабілітацыі;
- бясплатная карэкцыя фізічных і (або) псіхічных парушэнняў у дзяржаўных установах адукацыі, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы спецыяльнай адукацыі;
- падвоз ва ўстановы адукацыі на спецыяльна абсталяваных транспартных сродках;
- бясплатнае карыстанне падручнікамі і навучальнымі дапаможнікамі;
- бясплатнае пражыванне і харчаванне ва ўстановах спецыяльнай адукацыі і інш.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

ТЭМА: Нарматыўныя прававыя асновы дзейнасці настаўніка-дэфектолага

Пытанні лекцыі:

1. Прававыя асновы дзейнасці настаўніка-дэфектолага: міжнародныя і дзяржаўныя прававыя акты.
2. Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адукацыі - асноўны дакумент, які рэгламентуе дзейнасць педагога сістэмы спецыяльнай адукацыі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ